

8 januari 2024

Geachte aanwezigen in al uw hoedanigheden,

Dames en heren,

Wat vliegt de tijd. Het is inmiddels voor de vierde keer dat ik u met het nieuwe jaar, als gouverneur mag toespreken. De voorbije jaren heb ik meermaals de wens uitgesproken om een gewoon jaar tegemoet te gaan. Ik hoopte dat het dit jaar ging lukken. Maar nog voor ik de wens kon uitspreken, moest ik het provinciale nood-en interventieplan afkondigen omwille van de watersnood.

U begrijpt dan ook meteen dat ik niet echt in de gelegenheid was om een lange rede te schrijven voor dit nieuwe jaar. Vooruitstrevend laat ik daarom het woord aan ChatGPT...

Nee, alle gekheid ter zijde: laten we het vooral menselijk houden. Want het voorbije jaar had op dat vlak weinig overschot.

Zijn de gruwelbeelden die ons dagelijks bereiken uit Gaza, nog menselijk te noemen? Is het nog menselijk-begrijpbaar dat het conflict tussen Rusland en Oekraïne verworpen is tot een wrede patstelling waaraan geen einde lijkt te komen? Is het menselijk-normaal dat je als voetbalsupporter zomaar neergeschoten kunt worden in Brussel? En om het nog dichterbij huis te houden: is het menselijk te tolereren dat ook in Oost-Vlaanderen sommige kinderen het op school moeten stellen met een lege brooddoos? Dat hun thuis veel te vaak i.p.v. een veilige haven verworpen is tot een problematische opvoedingssituatie waar geweld de plaats inneemt van zorg en tederheid?

U en ik, we beginnen allemaal aan een nieuw werkjaar. Dat doen we met de beste intenties. **We zijn evenwel geen wonderdokters. We zijn maar mensen. 'Het menselijk tekort': dat is onze gemeenschappelijke beperking. Dus zit er maar één ding op: de krachten bundelen.** Publilius Syrus, Romeinse schrijver uit de eerste eeuw vóór Christus, wist het al: *"Als er eenheid is, volgt altijd de overwinning"*.

De noodzaak om te verenigen en de nood aan menselijke warmte: het is de rode draad die ik zie als ik terugblik op 2023 en vooruitblik naar 2024.

Één van mijn mooiste herinneringen van het afgelopen jaar is de gala-avond van het Streekfonds Oost-Vlaanderen. Op donderdag 7 september waren koning Filip en koningin Mathilde te gast in de Gentse Opera. Ze werden er overspoeld door het enthousiasme van tal van 'initiatiefnemers' met aandacht voor de meest kwetsbaren in onze provincie. Elk van de vele lokale projecten berust op de inzet van vrijwilligers. Zij zetten een crowdfunding op en betrekken het publiek om vervolgens het Streekfonds het verzamelde bedrag te zien

verdubbelen. Met dank aan de gulheid van burgers en bedrijven, en onder het peter/meterschap van de burgemeester van de gemeente/stad, het verhoopde en gewilde kunnen realiseren. Het Streekfonds is een prachtig voorbeeld van hoe vrijwilligers, ondernemers en overheid samen de handen aan de ploeg kunnen slaan. Vele kleine initiatieven met grote impact.

Samenwerken om beter te doen, die ingesteldheid is eigen aan onze provincie. De vorige legislatuur was onze provincie koploper in het aantal fusies. Van de 7 nieuwe fusiegemeenten waren er 4 in Oost-Vlaanderen. Deze legislatuur lopen er opnieuw 13 fusietrajecten in Vlaanderen, waarvan 5 in Oost-Vlaanderen : Nazareth-De Pinte, Melle-Merelbeke, Wachtebeke-Lochristi, Lokeren-Moerbeke en tenslotte Kruibeke-Beveren-Zwijndrecht, waarmee onze provincie groeit aan de grens. Niet fuseren om te fuseren, maar samenwerken om de burger van een betere dienstverlening te voorzien. Wie mij kent weet dat ik bijzondere appreciatie heb voor de lokale besturen en alle inspanningen die men dagdagelijks levert om de burger bij te staan. Dat alle lokale besturen de facto zouden moeten fuseren om slagkrachtig te zijn, spreek ik tegen.

Dat het net de lokale besturen zijn die in deze gepolariseerde tijden nog het meeste vertrouwen genieten bij de burger, zou net een inspiratie moeten zijn voor de hogere overheden. Maar ik merk wel dat in een samenleving die steeds complexer wordt, je als bestuur voldoende groot dient te zijn om dicht- én met expertise - bij je bevolking te kunnen staan. **En wie mensen kan helpen en oplossingen zaait, zal vertrouwen bij de burger oogsten.** Een drijfveer die ik duidelijk merk bij de fusies in onze provincie.

Hetzelfde geldt voor de drie politie-fusietrajecten die we in deze legislatuur hebben begeleid. Volgende legislatuur zal Oost-Vlaanderen 24 zones tellen in plaats van 27. Ook daar wordt de burger alleen maar beter van, want ook hier geldt: wil je nabij zijn én slagkracht hebben, dan moet je voldoende groot zijn. ‘De politie, uw vriend die altijd waakt’: voorwaar een mooie slogan. Maar in de praktijk is die alleen haalbaar met voldoende mensen en middelen om de veiligheid te garanderen, om te specialiseren én om op het terrein aanwezig te zijn. Als maatschappij worden we uitgedaagd door nieuwe criminaliteitsfenomenen zoals cybercriminaliteit, maar ook door nietsontziende, internationaal georganiseerde drugscriminaliteit radicalisme en terrorisme – waardoor de nood aan expertise en specialisme in de hele veiligheidsketen, zo ook bij de politie steeds manifester wordt.

Aan goede wil ontbreekt het ons niet. Maar een andere vaststelling uit 2023 is dat we vaak wel vooruit willen, maar realisatie op zich laat wachten. Moeilijke vergunningstrajecten spelen parten.

In maart van het afgelopen jaar werd de nieuwe gevangenis van Dendermonde in gebruik genomen. Het duurde ongeveer 15 jaar voor het project kon worden gerealiseerd. Ook hier waren vergunningen de struikelsteen. Tegen de komst van die gevangenis was – om allerlei redenen – protest gerezen. Daar valt enig begrip voor op te brengen. Maar kunnen we het over één ding eens zijn: ook gedetineerden hebben, in een beschaafd land als het onze, recht op een menswaardig bestaan en met het opsluiten van drie personen samen in een cel van 8 vierkante meter groot, maak je geen betere mensen, terwijl resocialisatie toch één van de hoofddoelen is van iedere straf.

De voorbije week was het meermaals in het nieuws: het sluizencomplex in Geraardsbergen: al meer dan 10 jaar de wil en middelen om te investeren, al evenlang geblokkeerd omwille van procedures allerhande. Maarkedal en Leupegem wachten al minstens even lang op wachtbekkens en in de Durme zijn de baggerwerken verzand in een procedureslag. Wie legt dit uit aan de mensen wiens huis onder water liep?

We kennen te veel sectorale regels en er is geen hiërarchie. **We hebben een milieu-effecten-rapport, maar we missen een mens-of-maatschappij-effecten-rapport.** We kunnen niet altijd iedereen tevreden houden, durf ook prioriteiten leggen in de regel, en kom evenzeer tot meer responsieve bestuursrechtspraak. **Creëer ruimte om bij de beoordeling van het individuele geschil stil te staan bij de maatschappelijke gevolgen van de uitspraak.**

Samenwerken en mensgericht werken: daar zijn wij hier in Oost-Vlaanderen sterk in.

In november ging het Veilig Huis Oost-Vlaanderen van start. Na de centra na seksueel misbruik, de permanentie van zedeninspecteurs, de uitrol van het stalkingsalarm - die allen hun oorsprong vonden in Oost-Vlaanderen - bouwen we nu voort op de beproefde ketenaanpak van intrafamiliaal geweld, waarbij politie, justitie, partners in hulp en zorg op het terrein samenwerken en informatie delen om intrafamiliaal geweld te voorkomen en sneller op te sporen. Om de zwaksten te beschermen. Vanuit Vlaanderen wordt er in vier pilootregio's (Gent, Dendermonde, Oudenaarde en Aalst) bijkomend geïnvesteerd zodat er nog meer opgevolgd en er nog sneller preventief opgetreden kan worden. We werken niet naast mekaar, maar met elkaar, alle beleidsniveaus en diensten samen.

Alweer: samenwerken om elkaar te versterken en de burger beter van dienst te kunnen zijn.

En het is nodig, want de burger verwacht veel van de overheid, en terecht! Maar wat zei de charismatische Amerikaanse president John F. Kennedy, wiens 50ste sterfdag vorig jaar werd herdacht, ook alweer? *“Vraag jezelf niet altijd af wat je land voor jou kan doen. Vraag je ook eens af wat jij voor je land kunt doen!”*

Klimaatverandering, energietransitie en al die andere grote uitdagingen... Natúúrlijk is het aan de politici om daar wijze beslissingen over te nemen. Maar het is evenzeer aan het individu om, elk in zijn/haar nabije leefomgeving, consequent gedrag te vertonen. In welke mate spring jij zorgzaam om met water? Hoe verantwoord recycleer jij? En à propos: jij die zo'n hartstochtelijk aanhanger van windmolens bent, besef je toch ook wel dat daar staalfabrieken voor nodig zijn? **De samenleving warm en gelukkig maken begint thuis, op je eigen werkplek, in je eigen straat.**

Als individu heb je in alles een persoonlijke verantwoordelijkheid. Bijvoorbeeld de verantwoordelijkheid om het komende jaar gebruik te maken van je stemrecht. De verantwoordelijkheid om je kinderen en kleinkinderen bewust burgerschap bij te brengen. En zeker ook de verantwoordelijkheid om niet te smossen met het specifieke talent dat je gekregen hebt. Doe iets met je persoonlijke talent en inspireer zo andere mensen! *No pain, no gain. On a rien sans rien.*

Kijk naar Lotte Kopecky, wereldkampioene wielrennen, voor het tweede jaar op rij de beste in de Ronde van Vlaanderen, en Belg van het Jaar (volgens de lezers van HLN) . Of Peter Goossens, geboren in Herzele, die zoveel jaren passioneel kookte in het Hof van Cleve in Kruisem. Of de 33 kunstenaars van wie het werk in oktober in mijn ambtswoning werd geëxposeerd. En straks worden hier vier verdienstelijke Oost-Vlamingen gelauwerd die dat op hun manier in de praktijk hebben gebracht en toonbeeld zijn van waar deze provincie sterk in is: samen meer doen.

Bij Pastati in Oudenaarde krijgen mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt de kans om hun talent te tonen en te ontwikkelen. Al 90 jaar heeft de kennisinstelling ILVO oog voor de interactie tussen alle onderdelen en aspecten van het complexe agrovoeding-ecosysteem. De analyse van professor Hendrik Vos over de Europese politiek in De Morgen kan ik alleen maar onderschrijven: “Als je resultaten wil boeken, is het belangrijk om samen te werken. Alleen lukt het niet, welke rol je ook hebt.” En als er iets is wat ons bindt, dan is het onze liefde voor Belgische chocolade van Barry Callebaut. Iedereen heeft talent. Niet met slogans, maar met kennis en wetenschap smaakt onze chocolade niet bitter, maar heerlijk zoet.

Laat 2024 voor elk van u een jaar vol passie en gedrevenheid worden. Ik benadruk graag het belang van gedrevenheid. Afgelopen week kon ik vaststellen dat een centimeter soms het verschil maakt tussen een huis vol water of droge voeten. Soms vraagt men zich af wat zijn of haar inspanning er toe doet in het geheel? En vaak lijkt het ook alsof het er niets toe doet. Maar weet: **elke centimeter telt! Elke inspanning telt!**

Op 31 januari start in Gent het Lichtfestival. Dat duurt slechts vijf dagen. Wat ik u allemaal op deze plek van harte toewens: voor elke dag in 2024 één of meerdere lichtpunten!

Want hoe zei de in 2023 van ons heengegane Martine Tanghe het ook alweer in haar allerlaatste journaal: hou vol, het komt allemaal weer goed.

Gelukkig 2024!